بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުން

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2021/HC-A/132
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާލިބި ފަރާތް:**
  1. ޢަލީ އާމިރު، ރަނގަޅި / ސ. ހިތަދޫ (A270900)
  2. މުޙައްމަދު ސަމީރު، އިރާކް / ސ. ހިތަދޫ (A270722)
  3. މުޙައްމަދު ނާޒިމް ޙަސީބު، ގާޔާފުރި / ސ. ހިތަދޫ (A270353)
  4. އިބްރާހީމް ސަޢުދު، ކެނޑިރިވާ / ސ. ހިތަދޫ (A270423)
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ޝަރީޢަތުގެ ކޯޓުން ކުރަކުރި ކުރަކުރުމުގެ ނިންމުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޢާޢު ޢުސްމާން
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު
ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ޝަފީޢު

ނިމުނު ތާރީޚު: 16 ޝަޢުބާން 1442 / 28 މާރިޗު 2021

ހައިކޯޓުގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނު ތާރީޚު: 09 ޝައްވާލް 1442 / 21 މެއި 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: S1C-B/2021/001
- ނިންމި ކޯޓު: އައްޑޫއަތޮޅު މީދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- މާއްދާ: ސަރަހައްދުގެ ކުރިން ހަރަކާތް ހަރަކާތްތަކުގެ ނިސްބަތް ނިންމުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 04 ޑިސެމްބަރު 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 11 މާރިޗު 2021

- **[illegible]:** މި ނިޔާއަށް ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު އަދި ފަނޑިޔާރު ހަސަން ސަޢީދު ތާއީދުކުރައްވައެވެ.

ޚުލާޞާ:

1. މި މައްސަލައަކީ، އައްޑޫއަތޮޅު މީދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު S1C-B/2021/001 ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމި ގޮތާއިމެދު ހިތްހަމަ ނުޖެހިގެން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެ ނިންމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، އަލީ ޢާދިލު އާއި މުޙައްމަދު ސާމިރު އާއި މުޙައްމަދު ނާޞިރު ޙަސީބު އާއި އިބްރާހީމް ސަޢުދުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] މައްސަލައެކެވެ.

ކަންހިނގާދިޔަ ގޮތް:

2. އައްޑޫއަތޮޅު މީދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104,105,106,107/S1C/2019 ޤަޟިއްޔާތަކުގައި، 05 ޑިސެމްބަރު 2019 ދުވަހު 18:30 އާއި 19:00 އާ ދެމެދުގެ ވަގުތެއްގައި ސ. ފޭދޫ / ނާރެސް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސ. [illegible] [illegible] ކައިރިން ސައިކަލުގައި ދަނިކޮށް، އަޙްމަދު ފާއިޤު އާއި އަލީ ޢާދިލު އާއި މުޙައްމަދު ސާމިރު އާއި މުޙައްމަދު ނާޞިރު ޙަސީބު އާއި އިބްރާހީމް ސަޢުދު ހިންގި މާރާމާރީއެއްގައި އަލީ ޢާދިލު، އަޙްމަދު ފާއިޤު އަށް ހަމަލާދީ، އަޙްމަދު ފާއިޤުގެ ބޮލުގައި ވަޅިއަޅާލުމުން 1 (އެކެއް) ފޫޓު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ

(ހ) އާއި ހަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަދި [illegible] [illegible] ހުކުމެއް [illegible] ނުރައްކާތެރި [illegible] ތޫނު އެއްޗެހި [illegible] ހަތިޔާރާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއި އަދި މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި އެ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ހަވާލާދީ، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] ނުރައްކާތެރި [illegible] ތޫނު އެއްޗެހި [illegible] ހަތިޔާރާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި [illegible]. އެ [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު S1C-B/2021/001 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވަނީ އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

[illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނިންމުން:

3. [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު S1C-B/2021/001 ނިންމުން ނިންމަވާފައިވަނީ،

> "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
> [illegible] 05 [illegible] 2019 [illegible] 18:30 އާއި 19:00 ގެ [illegible] [illegible]
> [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ސައިކަލުގައި ދަތުރުކޮށް، [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުﷲ ފާއިޒްއަށް [illegible] އަބްދުﷲ ފާއިޒުގެ ބޮލުގައި [illegible] 1 (އެކެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރު [illegible] ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ހަތިޔާރެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދުވަހު 2019 އޮކްޓޯބަރު 05 [illegible] ދުވަހު 18:30 އާއި 19:00 އާ ދެމެދުގެ ވަގުތެއްގައި ސ.[illegible] [illegible] އަބްދުﷲ ފާއިޒު [illegible] [illegible] ސ.[illegible] [illegible] ސަރަހައްދު ކައިރިން ސައިކަލުގައި ދަތުރުކޮށް، އަބްދުﷲ ފާއިޒްއާއި [illegible] [illegible] [illegible] މިން އަބްދުﷲ ފާއިޒު ގައިގެ އެކިތަންތަނުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުﷲ ފާއިޒުގެ ބޮލުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުﷲ ފާއިޒުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އެމާއްދާގެ (ނ) އާ [illegible] އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރު [illegible] 05 އޮކްޓޯބަރު 2019 ދުވަހު 18:30 އާއި 19:00 އާ ދެމެދުގެ ވަގުތެއްގައި ސ.[illegible] [illegible] އަބްދުﷲ ފާއިޒު [illegible] [illegible] ސ.[illegible] [illegible] ސަރަހައްދު ކައިރިން ސައިކަލުގައި ދަތުރުކޮށް، އަބްދުﷲ ފާއިޒްއާއި [illegible] [illegible] [illegible] މިން އަބްދުﷲ ފާއިޒު ގައިގެ އެކިތަންތަނުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުﷲ ފާއިޒުގެ ބޮލުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އެމާއްދާގެ (ނ) އާ [illegible] އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ހިންގުމުގައި [illegible] ސ.މީދޫ [illegible]، 05 އޮކްޓޫބަރު 2019 ދުވަހު 18:30 އާއި 19:00 އާ ދެމެދުގެ ވަގުތުގައި [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އެމާއްދާގެ (ށ) އާ ގުޅުވައިގެން، އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މީހަކަށް ނުރައްކާތެރި [illegible] ހިންގުމުގައި [illegible] ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 119 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2019/HC-A/80 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ގުޅުވައިގެން އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] 03 [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާއި، އެ ނުކުތާތަކަށް ދިފާޢު ބަޔާން:

4. ފުވައްމުލަކު ސިޓީ ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު S1C-B/2021/001 ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރަމުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅާފައެވެ. މި ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ،

(ހ) ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ދިވެހި ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) އާއި ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

(ށ) ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ، ފުވައްމުލަކު ސިޓީ ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ދިވެހި ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާއާއި 212 ވަނަ މާއްދާއަށް ދިމާއަށްނުކޮށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

(ނ) ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "ފަނޑި ޔާރުންގެ ޤާނޫނީ ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެއްގޮތް ވާގޮތުގެ މަތިންނެވެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

5. އިސްތިއުނާފީ ދަޢުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމުން އަދި [illegible] އާއި މުޙައްމަދު ސިރާޖު އާއި މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ދަޢުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމުން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ހައްޔަރުކުރެވުނުތާ 57 ދުވަސް [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތްތައް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި [illegible] ކުށް މުއްދަތަށް [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ އެ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 45 ދުވަސް [illegible] އެ ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ޙުކުމް:

6. އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގައި އަދި [illegible] މައްޗަށް [illegible] ދަޢުވާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތްތައް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ، އެމާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއެވެ. އަދި އެ މައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު ސިރާޖު އާއި މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] އާއި އިބްރާހީމް [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] އެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އެމާއްދާގެ (ނ) އާ ހަވާލާދީ، އެމާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން [illegible]

ނުރައްކާތެރި [illegible] ވާގޮތަށް ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ކުށުގެ [illegible]. މި މައްސަލައިގައި އުފެދިފައިވާ ޤާނޫނީ ދެބަސްވުން ބިނާކޮށްފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން ޢަލީ ޢާދިލު އާއި މުޙައްމަދު ސިރާޖު އާއި މުޙައްމަދު ޝާހިދު ރަޝީދު އާއި އިބްރާހީމް ސަޢުދުގެ މައްޗަށް މި ދަޢުވާކޮށްފައިވަނީ، މި ދަޢުވާކުރުމަށް ޤާނޫނުން ދީފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible]. މި ގޮތުން މި ދަޢުވާއަށް ބިނާކޮށްފައިވާ ޤާނޫނަށް ބަލާއިރު، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދަޢުވާކުރުމަށް އޮންނަ މުއްދަތުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައެވެ. އެ މާއްދާގައި ބުނެފައިވަނީ،

> "(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި ހިމެނޭ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައްޔަރުކުރާތާ ގިނަވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ދަޢުވާ ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލައިގައި ކޯޓުން ޙުކުމް ކުރަންވާނެއެވެ.
>
> (ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
>
> (ނ) މި މާއްދާގައި [illegible]."

ހިފަހައިންނެވެ. ހިނގަމުން، އެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހަކު ހައްޔަރުކުރާތާ ގިނަވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައުވާކުރަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލާޒިމުވޭ، އެ މައްސަލައިގައި އެކަށީގެންވާ ހެކި ލިބިފައިވާ ހާލަތުގައިކަމެވެ. އެ ނޫން ހާލަތުގައި އަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށާއި، މުޖުތަމަޢުގެ އަމާން ރައްކާތެރިކަމުގެ ބޭނުންތަކަށާއި، އެ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް އިޖުތިމާޢީ ޙާލަތުގައި، އެކަމަށް އެކަނި ބަލައިގެން ނޫން ކަމަށް ޤާނޫނުން ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

7. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ މައްސަލައިގައި އެ މާއްދާގެ (ނ) އާ ބެހޭގޮތުން، ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރައްވައިފައެވެ. އެހެންކަމުން މިހާރު އުފެދިގެންދާ ސުވާލަކީ، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެކަށީގެންވާ އެންމެ ދުރު މުއްދަތަކީ ކޮބާތޯއެވެ. މި ސުވާލުގެ ޖަވާބު ދެނެގަތުމަށްޓަކައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2021/SC-A/12 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާލަންޖެހެއެވެ. އެ ޤަޟިއްޔާގައި އެކަށީގެންވާ އެންމެ ދުރު މުއްދަތު ދެނެގަތުމުގެ ގޮތް ބަޔާންކޮށްދެއްވައިފައެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ މައްސަލައިގައި މިކޯޓުން މީގެ ކުރިން ނިންމާފައިވާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/80 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާލެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ބަލާލެވުނުއިރު، މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރައްވަމުން ހުށަހަޅުއްވައިފައި، މި ނުކުތާއާ ގުޅޭ ސުވާލުގެ ޖަވާބު ކަނޑައަޅާފައިވާތީއެވެ. ސުޕްރީމް ކޯޓުން މި ނުކުތާއާމެދު ނިންމަވާފައިވާ ގޮތުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީ، މި މައްސަލައިގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މަޖިލީހުގައި ނިންމާފައިވާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުމާ ޚިލާފަށް ހައިކޯޓަށް ނިންމޭނެ ގޮތެއް ނެތެވެ. އަދި އެ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުވާކުރުމަށް ނުވަތަ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ އެކަށީގެންވާ އެންމެ ދުރު މުއްދަތު ދެނެގަތުމުގައި ދެނެގަތުމަށް ކޯޓުތަކުން ބަލަންޖެހޭ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2021/SC-A/12 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލުތަކެވެ.

8. ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ދަޢުވާކުރުމުން ނުވަތަ ތަޙުޤީޤުކުރުމުން އޮންނަ މުއްދަތު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އިސްތިއުނާފުކުރި ގޮތުގެމަތިން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2021/SC-A/12 ޤަޟިއްޔާގައި ޤާއިމުކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކަށް ބަލާއިރުގައި، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ހަސަން ޝާހިދު ޖ. ޕ. މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްގެ ދަޢުވާގައި ޤާއިމުކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކަކީ،

(i) ޤާނޫނުގައި ޚާއްޞަ އުސޫލުތަކެއް ކަނޑައަޅައި، މުއްދަތުތަކެއް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އިންސާފު އަވަސް ދިނުމުގައި ހޯދައި ދިނުމަށެވެ. ނަމަވެސް ދިއުން މުއްދަތުތައް ފަހަނައަޅައި ދޭން ކުރެވޭނީ ވިޔަފާރި ޤާނޫނުގެ މަގު ބަންދުކުރުން ނޫންކަން.[1]

(ii) 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދައުވާނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އަދިވެސް އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި، މުޖުތަމަޢުގެ އަމަން އާންމު ރައްކާތެރިކަމުގެ ބޮޑުމަސްލަހަތާއި ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް ދައުވާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ޤާނޫނުން ދޫކޮށްދީފައިވާކަން.[2]

(iii) ތަޙުޤީޤު ކުރުމުން ނުވަތަ ދައުވާކުރުމުން އެކަށައަޅާ ކުރު މުއްދަތެއް އިތުރު ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ދީފައިވާ މުއްދަތު ބާރުއެޅޭކަން.[3]

މި އުސޫލުތަކެވެ.

---

[1] އެ ޤަޟިއްޔާގެ 21 ވަނަ ނަންބަރުގައި.

[2] އެ ޤަޟިއްޔާގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގައި.

[3] އެ ޤަޟިއްޔާގެ 21 ވަނަ ނަންބަރުގައި.

9. މި މައްސަލައިގައި ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް 4 ފަހަރު އިތުރުކޮށްފައިވެއެވެ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ފުރަތަމަ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވަނީ 15 ދުވަހަށެވެ.[4] ދެވަނަ ފަހަރު މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ 10 ދުވަހަށެވެ.[5] މި ދެފަހަރު މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތްތަކުގެ ބަޔާން ނެގުމަށެވެ. ތިންވަނަ ފަހަރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ 15 ދުވަހަށެވެ.[6] އަދި އެންމެ ފަހު ފަހަރު ނުވަތަ ހަތަރުވަނަ ފަހަރު މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ 05 ދުވަހަށެވެ.[7] މި ދެފަހަރު މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތްތަކުގެ ބަޔާން އިސްލާހުކުރުމަށެވެ. އެކުޖުމްލަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ 45 ދުވަހަށެވެ. މި މައްސަލައިގައި ހިނގާފައިވާ ހާދިސާއަކީ، ބިރުވެރި، ނުރައްކާތެރި ހާދިސާއެކެވެ. މި ހާދިސާގެ ވާޤިޢާތަކާއި، ބައިވެރިންގެ އަދަދަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރުގައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ ނުނިޔަތެއް އޮވެގެންކަމަށް ނުދެކެމެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗިހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އަށް ލިބިފައިވާ އިޚްތިޔާރާއި [illegible] ދަށުންނެވެ. ވީމާ، [illegible] ނަންބަރު: S1C-B/2021/001 [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ނިޒާމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މި [illegible]

---

[4] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު: 196-A2/171/2019/2802 (21 ނޮވެމްބަރު 2019) ލިޔުން

[5] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު: 196-A2/171/2019/2932 (05 ޑިސެމްބަރު 2019) ލިޔުން

[6] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު: 196-A2/171/2019/3012 (13 ޑިސެމްބަރު 2019) ލިޔުން

[7] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު: 196-A2/171/2019/3178 (28 ޑިސެމްބަރު 2019) ލިޔުން

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، [illegible] ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމުން، އައްޑުއަތޮޅު މީދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: S1C-B/2021/001 ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން [illegible] [illegible] ނިންމި ނިންމުން ބާޠިލުކޮށް، އެ ނިންމުމުގައި [illegible] ނިންމި އައްޑުއަތޮޅު މީދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 104/S1C/2019 ޤަޟިއްޔާއި ނަންބަރު: 105/S1C/2019 ޤަޟިއްޔާއި ނަންބަރު: 106/S1C/2019 ޤަޟިއްޔާއި ނަންބަރު: 107/S1C/2019 ޤަޟިއްޔާ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މި ޤަޟިއްޔާތައް އައްޑުއަތޮޅު މީދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ރައްދުކުރުމަށް މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު

އިސްފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމް

(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝާކިރު